

TIETOJA YLIOPILASTUTKINNOSTA 2022

A. YLIOPILASTUTKINNON RAKENNE

TUTKINNON PAKOLLISET KOKEET (keväästä 2022 alkaen yhteensä 5 koetta)

Äidinkieli (suomi/ruotsi/saame)

Äidinkielen lisäksi **kolme (3) seuraavista:**

Toinen kotimainen kieli (ruotsi(/suomi)

Yksi vieras kieli (englanti/saksa/...)

Matematiikka

Yksi reaalikoe

+ **edellisten lisäksi yksi (1) seuraavista:**

Toinen kotimainen kieli

Matematiikka

Toinen vieras kieli

Toinen reaali

Esimerkkejä viiden aineen ryhmistä:

Äidinkieli t. s2	Äidinkieli t. s2	Äidinkieli t. s2	Äidinkieli t. s2	Äidinkieli t. s2
Ruotsi		Ruotsi	Ruotsi	Ruotsi
Englanti	Englanti		Englanti	Englanti
Matematiikka	Matematiikka	Matematiikka		Matematiikka
Reaali	Reaali	Reaali	Reaali	
	Toinen vieras kieli tai toinen reaali	Vieras kieli tai toinen reaali	Toinen vieras kieli tai toinen reaali	Toinen vieras kieli

Reaali: fysiikka, kemia, historia, yhteiskuntaoppi, uskonto, elämäntutkimustieto, filosofia, biologia, maantiede, psykologia, terveystieto

Kokelas voi suorittaa haluamansa määrän ylimääräisiä kokeita.

Kokelaan on suoritettava **vaativampi koe (pitkän oppimäärän koe) vähintään yhdessä** seuraavista pakollisista kokeista: **matematiikka, toinen kotimainen kieli tai vieras kieli**. Kokelas voi valita kokeen tason riippumatta lukio-opinnoista.

Kokeet perustuvat pakollisiin ja valtakunnallisiin valinnaisiin (syventäviin) opintoihin.

Kokeiden laadinnassa otetaan huomioon lukion opetussuunnitelmien perusteet (2015 ja 2019) kevästä 2023 kevääseen 2025 asti. Huomioon ottaminen voi tarkoittaa esimerkiksi vaihtoehtoisia tehtäviä, opetussuunnitelmaeroja tasoittavia aineistoja tai eri opetussuunnitelmanäkökulmien hyväksymistä arvostelussa. Kokeissa on oppiainerajat ylittäviä tehtäviä (A 612/2019, § 5). Kevään 2023 tutkinnosta lähtien oppiainerajat ylittävät tehtävät voivat perustua lukion opetussuunnitelmien perusteissa (2019) kuvattuun laaja-alaisen osaamiseen. Kokelailta ei edellytetä vastauksissa toisen oppiaineen yksityiskohtaisia tietoja tai taitoja.

Samassa tutkintoaineessa voi suorittaa eri oppimäärien kokeita. Siis esimerkiksi saksan tai matematiikan voi kirjoittaa sekä pitkänä että lyhyenä. **Viiden pakollisen aineen joukkoon aineen voi kuitenkin laskea mukaan vain kerran.**

Äidinkielen koe on kaksiosainen: **lukutaidon koe ja kirjoitustaidon koe**. Lukutaidon kokeessa arvioidaan kokelaan kriittistä ja kulttuurista lukutaitoa eli taitoa eritellä, tulkita, arvioida ja hyödyntää monimuotoisia tekstejä tietoisena niiden tavoitteista, ilmaisukeinoista ja konteksteista. Kirjoitustaidon kokeessa arvioidaan kokelaan kirjallista ilmaisukykyä sekä taitoa kielentää ajatuksia ja hallita asiakokonaisuuksia. Tehtävänä on tuottaa pohtiva, näkökulmia avaava tai kantaa ottava teksti aineistojen avulla. Kokeet järjestetään eri koepäivinä. Äidinkielen arvosana määräytyy näissä kokeissa saadun painotetun pistesumman perusteella.

Kokelas, jonka väestörekisteriin merkitty äidinkieli ei ole suomi, ruotsi tai saame **ja kokelas on opiskellut lukion oppimäärän mukaiset suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän pakolliset opinnot**, voi korvata tutkinnossa pakollisen äidinkielen kokeen **suomi/ruotsi toisena kielenä -kokeella** (vain yksi koe, rakenne poikkeaa äidinkielen kokeesta). Ylioppilastutkintolautakunta voi hakemuksesta painavan syyn vuoksi myöntää oikeuden suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -kokeen suorittamiseen muulle kuin edellä tarkoitettulle kokelaalle.

Toisessa kotimaisessa kielessä järjestetään keskipitkään ja pitkään oppimäärään perustuva koe. Pitkään oppimäärään perustuva koe on mainittu vaativampi koe. **Englannin, saksan**, ranskan, venäjän ja espanjan kielissä järjestetään pitkään ja lyhyeen oppimäärään perustuva koe. Pelkästään lyhyeen oppimäärään perustuva koe järjestetään saamen, latinan, italian ja portugalin kielessä. Kielikokeeseen sisältyy seuraavia kielitaidon osa-alueita mittaavia tehtäviä: kuullun ymmärtäminen, luetun ymmärtäminen, kirjallinen tuottaminen sekä sanaston ja rakenteiden hallinta.

Matematiikassa järjestetään kokeet pitkän ja lyhyen oppimäärän mukaan. Pitkään oppimäärään perustuva koe on mainittu vaativampi koe. Matematiikan kokeessa on yhteensä kolme tehtävää. Tehtävät laaditaan pakollisten ja syventävien kurssien alueelta. Kokelas saa käsitellä enintään kymmenen tehtävää. Tehtävät pisteytetään 0-12. **Matematiikan kokeessa on kaksi osaa: A-osa ja B-osa.** Kokeen **A-osassa** kokelaalla **ei ole** käytössään seuraavia muuten koejärjestelmään sisältyviä ohjelmia: LibreOffice Calc, wxMaxima, Texas Instruments TI-Nspire CAS, Casio ClassPad Manager, LoggerPro, Geogebra ja 4fVihko.

Edellä olevaa listaa tarkennetaan, kun koejärjestelmään lisätään uusia ohjelma tai mikäli nykyisten ohjelmien toimintoihin tulee muutoksia versiopäivityksien yhteydessä.

Koejärjestelmän laskinohjelmat GNOME-laskin, KCalc ja SpeedCrunch ovat kokelaan käytössä myös kokeen A-osassa.

Kokeen **B-osassa** kokelaalla ovat käytössä kaikki koejärjestelmään sisältyvät ohjelmat.

Reaalikokeessa vastataan kokelaan valinnan mukaan pelkästään yhden aineen kysymyksiin. Reaalikokeita voi suorittaa useita. Kunakin keväänä ja syksynä järjestetään kaksi reaalikokeen kirjoitustilaisuutta. **Erillistä laskinta ja taulukkokirjaa ei voi käyttää enää ylioppilaskirjoituksessa.** Abitissa on taulukot ja laskinohjelmistot.

Eri reaaliaineiden kokeet jakaantuvat eri päiville seuraavasti:

Toinen koepäivä: psykologia, filosofia, historia, fysiikka ja biologia.

Toinen koepäivä: ev.lut. uskonto, ort.uskonto, elämäntietomustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede ja terveystieto.

Tehtävien määrä ja vastausten enimmäismäärä aineittain digitaalisessa kokeessa:

Aine	Tehtävien määrä	Vastausten enimmäismäärä
evankelis-luterilainen uskonto	9	5
ortodoksinen uskonto	9	5
elämäntietomustieto	9	5
psykologia	9	5
filosofia	9	5
historia	9	5
yhteiskuntaoppi	9	5
fysiikka	11	7
kemia	11	7
biologia	11	7
maantieto	9	5
terveystieto	9	5

Kokeissa tehtävän maksimipistemäärä voi vaihdella välillä 15–30 pistettä. Kokeen maksimipistemäärä on 120 pistettä. Sen saavuttaminen edellyttää, että kokelas vastaa myös niihin tehtäviin, joissa tehtäväkohtainen maksimipistemäärä on suuri.

B. YLIOPPILASTUTKINNON SUORITUSAIKA

Ylioppilastutkinto tulee suorittaa **enintään kolmien peräkkäisten kirjoitusten yhteydessä** (hajauttaminen). Jos tutkinto ei valmistu yllä mainitussa ajassa, se katsotaan hylätyksi. Tutkinnon suorittamisen voi tällöin aloittaa uudelleen.

Kevään 2022 tutkinnosta alkaen hylättyyn ylioppilastutkintoon kuuluvat hyväksytysti suoritettut kokeet voi sisällyttää uuteen tutkintoon kolmen vuoden ajan aiemmin suoritettun kokeen hyväksymisestä. Tämä koskee myös niitä kokelaita, joiden vanhan rakenteen mukainen tutkinto on hylätty ja jotka aloittavat tutkinnon suorittamisen alusta uuden rakenteen mukaisesti. Lisäksi erillisinä kokeina suoritettut hyväksytyt kokeet voi sisällyttää ylioppilastutkintoon kolmen vuoden ajan erillisen kokeen hyväksymisestä.

C. OSALLISTUMINEN YLIOPPILASTUTKINTOON

a. Samalla lukion päättötodistukseen tähtäävä:

Kokeen suorittamiseksi on se, että henkilö on opiskellut kyseisen aineen pakolliset opinnot ennen ylioppilastutkinnon kokeeseen osallistumista. Sellaisen reaaliaineen kokeeseen, jossa ei ole pakollisia opintoja, opiskelija voi osallistua opiskeltuaan vähintään kaksi kyseisen aineen kurssia (neljä opintopistettä). Lyhyen kielen kokeeseen osallistumisedellytyksenä on vähintään kolme

kurssin (kuuden opintopisteen) opiskelu tässä kielessä. Yo-tutkintotodistuksen saamisen ehto on lukion päättötodistuksen saaminen.

b. Lukion oppimäärän suorittanut:

Yo-tutkintoon ja siihen kuuluviin kokeisiin saa osallistua henkilö, joka on suorittanut suomalaisen lukion koko oppimäärän. Ulkomaisen lukion suorittaneella edellytyksenä on se, että koulutuksen pituus vastaa suomalaisen lukion oppimäärää eli henkilön koulutusaika on yhteensä 12 vuotta.

c. Ammatillisen tutkinnon suorittanut tai suorittava henkilö:

Vähintään 180 osaamispisteen (vähintään 2,5-vuotisen) ammatillisen tutkinnon suorittaneella on suoritusoikeus ilman lukiosuorituksia. Parasta aikaa mainittuja opintoja suorittava voi osallistua tutkintoon jo opiskeluaikanaan, kuitenkin aikaisintaan suoritettuaan vähintään 90 osaamispisteen opinnot.

2-vuotisen ammatillisen tutkinnon suorittaneelta vaaditaan, että hän on suorittanut vähintään kaksi kirjoitusaineen pakollista lukiokurssia (neljä pakollista opintopistettä). Jos aineessa ei ole kahta pakollista kurssia, edellytetään vähintään kahden kurssin (neljän opintopisteen opiskelua) siinä oppiaineessa, jonka kokeeseen hän osallistuu.

D. ARVOSANA

Kokeista annetaan arvosanoja jotakuinkin seuraavasti: L 5 %, E 15 %, M 20 %, C 24 %, B 20 %, A 11 %, I 5 %. Arvosanojen suhteelliset osuudet vaihtelevat jonkin verran eri kokeissa ja eri tutkintokerroilla.

E. OIKAISUVAATIMUS

Ylioppilastutkintolautakunnan päätökseen, jolla koesuoritus on arvosteltu, saa vaatia lautakunnalta oikaisua (L 502/2019, 22 §). Oikaisuvaatimuksen voi tehdä kokelas tai alle 18-vuotiaan kokelaan huoltaja (Hallintolaki 434/2003, 14 § 3 mom., 49 b § 2 mom.). Oikaisuvaatimus on toimitettava lautakuntaan 14 päivän kuluessa siitä ajankohdasta, jolloin kokeeseen osallistuneella kokelaalla on ollut tilaisuus saada tieto arvostelun tuloksesta.

Oikaisuvaatimuksen tekeminen maksaa 50 euroa (vuosi 2021). Maksu maksetaan sähköisessä asiointipalvelussa oikaisuvaatimuksen lähettämisen yhteydessä. Maksu palautetaan, jos oikaisuvaatimus johtaa arvosanan tai pelkän pistemäärän korottamiseen.

Ohjeita oikaisuvaatimukseen: <https://www.ylioppilastutkinto.fi/ylioppilastutkinto/oikaisuvaatimus>

Oikaisuvaatimus tehdään ensisijaisesti verkkopalvelussa osoitteessa [kokelas.ylioppilastutkinto.fi](https://www.ylioppilastutkinto.fi)

F. KOKEEN UUSIMINEN JA TUTKINNON TÄYDENTÄMINEN

1. Hyväksytty koe

Saa uusia ilman rajoituksia.

2. Hylätyn kokeen uusiminen

Tutkinnon suorittamisen aikana saa uusia **kolme** kertaa. Jos kokelas tulee hylätyksi josakin pakollisessa kokeessa kolmannella tutkintokerralla, hän saa uusia hylätyn kokeensa kolme kertaa kolmen seuraavan tutkintokerran aikana. Jollei tutkintoa ole suoritettu säädettyssä ajassa, on tutkinto uusittava. Jos jää saapumatta koetilaisuuteen tai ei jätä koesuoritusta arvosteltavaksi, koe katsotaan hylätyksi. **Kevään 2022 tutkinnosta alkaen hylättyyn ylioppilastutkintoon kuuluvat hyväksytysti suoritettut kokeet voi sisällyttää uuteen tutkintoon kolmen vuoden ajan aiemmin suoritettun kokeen hyväksymisestä.**

3. Hylätyn ylimääräisen ja kompensoidun pakollisen kokeen uusiminen

Tutkinnon suorittamisen jälkeen saa uusia ilman rajoituksia.

4. Tutkinnon täydentäminen

Saa täydentää kokeilla, joihin ei ole aiemmin osallistunut. Voi myös täydentää saman oppiaineen eritasoisella kokeella. Ei aikarajaa.

G. KOMPENSAATIO

Syksyllä 2021 tai aikaisemmin aloitetut tutkinnot

Jos kokelas on hylätty yhdessä pakollisessa kokeessa, lautakunta voi kuitenkin jäljempänä esitetyin edellytyksin antaa hänelle ylioppilastutkintotodistuksen. Menettelyä kutsutaan kompensatioksi. Hylätyt suoritukset on jaettu niiden tason mukaan neljään luokkaan, joista käytetään merkintöjä i+, i, i-, i=. Kustakin kokeesta annetaan kompensatiopisteitä seuraavasti: L (7), E (6), M (5), C (4), B (3), ja A (2). Näin saadut kompensatioäännet lasketaan yhteen, jolloin 12 kompensatiopistettä kompensoi i+:n, 14 i:n, 16 i-:n ja 18 i=:n. Kompensaatiossa hylätty suoritus ei muutu hyväksytyksi, mutta hylätystä huolimatta voi päästä ylioppilaaksi.

Keväällä 2022 tai myöhemmin aloitetut tutkinnot

Kevään 2022 tutkinnosta alkaen otetaan käyttöön uusi kompensatiomalli, jossa luovutaan I-arvosanan jakamisesta neljään eri luokkaan. Uudistus koskee tutkintoja, jotka on aloitettu keväällä 2022 tai sen jälkeen. Jos kokelas on suorittanut tutkintoon vaadittavista viidestä kokeesta yhden kokeen hylätyllä arvosanalla ja neljä hyväksytyllä arvosanalla, hän saa näistä neljästä kokeesta kompensatiopisteitä arvosanojen perusteella seuraavasti: laudatur 7, eximia cum laude approbatur 6, magna cum laude approbatur 5, cum laude approbatur 4, lubenter approbatur 3 ja approbatur 2. Kokelaan saamat kompensatiopisteet lasketaan yhteen, ja 10 kompensatiopistettä kompensoi hylätyn arvosanan. Jos kokelas on suorittanut enemmän kuin viisi koetta, hänelle otetaan kompensatiopisteiden laskemisessa huomioon tutkintoon vaadittavista kokeista ne neljä koetta, jotka tuottavat korkeimman kompensatiopistesumman. Ylimääräisistä kokeista ei anneta kompensatiopisteitä.

Kompensatio tehdään automaattisesti eikä sitä tarvitse erikseen pyytää. Vain siinä tapauksessa, ettei sitä haluta, on tästä esitettävä yo-tutkintolautakunnalle erillinen pyyntö viimeistään 5.5. kevään ja 4.11. syksyn tutkinnossa.

H. YO-TREENIT

Treenitilaisuudet ovat tarkoitettu valmistautumiseen opettajan johdolla yo-kokeeseen. Treenit järjestetään yleensä iltapäivisin ja usein opettajat laativat treeniin osallistuville harjoitusmateriaalia. Näissä tilaisuuksissa on myös mahdollista antaa uusi näyttö aineen hallinnasta. Eli mikäli opiskelija osoittaa tässä tilaisuudessa suurempaa kypsyttä ja oppiaineen hallintaa kuin kurssi-arvosanoista määräytyvä oppiaineen arvosanan edellyttää, tulee arvosanaa korottaa. Usein korotusnäyttöön vaaditaan erillinen kirjallinen koe. Arvosanan korotusaikasta tulee ilmoittaa etukäteen. Korotusyritystä ei saa uusia.

Kevään 2022 yo-treenit: 14.2. – 4.3.2022

Syksyn 2022 yo-treenit: 8.8. – 26.8.2022

Yo-treeneihin on ilmoitauduttava kirjallisesti seuraavasti:

Keväällä kansliaan 31.1.2022 mennessä.

Syksyllä ilmoittautuminen toukokuun yo-infossa tai viimeistään 18.5.2022.

I. TUTKINTOON ILMOITTAUTUMINEN

Ylioppilaaksi valmistuneella on oikeus täydentää tutkintoaan ja korottaa arvosanojaan siinä lukiassa, josta hän on valmistunut. Jos tämä lukio on lopettanut toimintansa, suoritusoikeus siirtyy asuinpaikkaa lähinnä olevaan lukioon. Muut lukiot voivat ottaa suorituksia vastaan, mutta velvollisuutta siihen ei ole. **Kuopion aikuislukiossa järjestettäviin ylioppilaskirjoituksiin voi ilmoittautua vain Kuopion aikuislukion opiskelija (opintosuorituksia vaaditaan).**

Ilmoittautuminen kevään tutkintoon on tehtävä marraskuun 23. päivään mennessä ja syksyn kirjoituksiin kesäkuun 5. päivään mennessä.

Ilmoittautuminen tapahtuu **Wilmassa** (Kirjautu Wilmaan -> Valitse välilehti *lomakkeet* -> Valitse *ilmoittautuminen ylioppilaskirjoituksiin* -> Täytä ilmoittautuminen -> Tallenna ja tulosta lomake -> Palauta lomake allekirjoitettuna aikuislukion kansliaan) tai voit myös ilmoittautua **aikuislukion kansliassa**, josta saa ilmoittautumislomakkeita.

Muista ilmoittautua joka tutkintokerta, suunnitelma ei ole ilmoittautuminen.

Kaikkien on käytävä kansliassa allekirjoittamassa ja tarkistuttamassa ilmoittautuminen. Tutkinon täydentäjillä ja arvosanan korottajilla tulee olla aikaisemmat YO-todistukset mukana. Ammatillisen tutkinon perusteella yo-kirjoituksiin ilmoittautuvalla tulee olla mukana ammatilliset tutkintotodistukset.

J. KOESUORITUSTA HEIKENTÄVÄN SYYN OTTAMINEN HUOMIOON YLIOPPILASKIRJOITUKSISSA

Koesuoritusta heikentävinä syinä otetaan huomioon sairaus tai vamma, erityisen vaikea elämäntilanne, lukemisen ja kirjoittamisen erityisvaikeus (LUKI-vaikeus) tai vieraskielisen kokelaan opetuskielen puutteellinen hallinta. Hakemus tehdään viimeistään silloin, kun kokelas ilmoittautuu tutkintoon ensimmäisen kerran.

Ennen kuin kokelas ryhtyy hakemaan lautakunnalta erityisjärjestelyjä ja hankkimaan tarvittavia liitteitä, hänen on syytä keskustella tarvittavista erityisjärjestelyistä sekä niiden toteuttamisesta

lukion rehtorin kanssa. Hakemus on toimitettava lautakuntaan viimeistään kevään tutkinnon osalta 30. marraskuuta ja syksyn tutkinnon osalta 30. huhtikuuta.

Koesuoritusta heikentävä syy otetaan huomioon pääsääntöisesti erityisjärjestelyillä. Sairaus tai vamma, lukihäiriö tai vaikea elämäntilanne voidaan ottaa arvostelussa huomioon vain, jos kokelas on saamassa kokeesta hylätyn arvosanan.

Koetilanteen mahdolliset erityisjärjestelyt

lisäaika kokeeseen

erillinen pienryhmätila (voi olla sermillä erotettu muusta koetilasta)

lepäämiseen tarkoitettu tila

oikeus suurentaa kirjasinkokoa tai käyttää suurempaa näyttöä

näkövammaisen apuvälineillä suoritettava koe

ääniaineistoiltaan rajoitettu koe

avustajan käyttö

Kokelaan tai alle 18-vuotiaan kokelaan huoltajan hakemus

Mikäli hakemuksessa haetaan erityisjärjestelyitä

Henkilökohtainen opintosuunnitelma tai ne suunnitelman osat, joihin on kirjattu tukitoimet koetilanteessa

TAI

muu selvitys haettavista tukitoimista

Lukion lausunto haettavien erityisjärjestelyiden tarpeesta ja toimivuudesta

Lukemisen ja kirjoittamisen erityisvaikeus

Lausunto, jossa

- NMI-testitulokset
- Seulontatestitulokset
- Opettajien lausunnot kokelaan työskentelystä oppiaineissa

Sairaus ja vamma

Lääkärinlausunto

- Kuulovamma: Äänes- ja puheaudiogrammi

Muut asiaan vaikuttavat lausunnot

Erityisen vaikea elämäntilanne

Erityisen vaikeaa elämäntilannetta koskeva lausunto

Mahdollinen lääketieteellistä diagnoosia koskeva lausunto

Vieraskielisyys

Lausunto, jossa

- Kahden opettajan arvio kokelaan vieraskielisyyden vaikutuksesta opintomenestykseen

Äkillinen sairastuminen tai ennakoimaton elämäntilanne

Jos äkillinen tai ennakoimaton tilanne vaikuttaa ylioppilastutkinnon suorittamiseen, tulee kokelaan välittömästi ottaa yhteyttä lukion rehtoriin. Jos kokelaalla on hajautuskertoja tai uusimiskertoja jäljellä, arvioidaan, onko kokelaan edun mukaista hakea ilmoittautumisen mitätöintiä esimerkiksi lääkärinlausunnon perusteella vai suorittaa koe erityisjärjestelyitä hyödyntäen.

Muutos ilmoittautumistietoihin: Ylioppilastutkintolautakunta voi hakemuksesta erityisen painavasta syystä hyväksyä muutoksen ilmoittautumiseen sisältyviin tietoihin, jos ilmoittautumisessa on todistettavasti tapahtunut virhe. (L 672/2005, 5 §) Hakemukseen on liitettävä kokelaan ilmoittautumislomake tai siitä otettu kopio sekä rehtorin lausunto asiasta.

Ilmoittautumisen mitätöinti: Ylioppilastutkintolautakunta voi hakemuksesta erityisen painavan syyn vuoksi mitätöidä tutkintoon kuuluvaan kokeeseen tai erilliseen kokeeseen tehdyn sitovan ilmoittautumisen. (L 672/2005, 5 §) Painaviksi syiksi lautakunta on katsonut esimerkiksi sairauden, ulkomailla tapahtuvan opiskelun tai työskentelyn sekä varusmiespalveluksesta aiheutuvan erityisen esteen. **Ilmoittautumisen mitätöinti ei pidennä tutkinnon suorittamiselle säädettyä aikaa. Ylioppilastutkinto tulee suorittaa enintään kolmena peräkkäisenä tutkintokertana.**

Hakemukset tehdään sähköisinä yhdessä apulaisrehtorin (Tiina Kaljunen puh. 044 718 1239) ja/tai erityisopettajan (Inka Turunen puh. 044 718 1349) kanssa.

K. TUTKINTOMAKSUT

Yo-tutkintolautakunnalle tulevat maksut vuonna 2022 perusmaksu: 14,00 euroa ja koekohtainen maksu: 28,00 euroa. Yo-todistuksen antaminen edellyttää, että tutkintokertoihin ja kokeisiin osallistumisesta säädetty maksut on suoritettu (L 215/2018). Laskut tulevat suunnilleen tammi-helmikuussa (kevään tutkintokerta) ja heinäkuussa (syksyn tutkintokerta).

Kokeiden suorittaminen ilman maksua

Oppivelvollisuuslain mukaiseen maksuttomaan koulutukseen oikeutetut kokelaat voivat suorittaa myös ylioppilastutkinnon kokeita maksutta. Oikeus maksuttomiin kokeisiin päättyy siihen, että kokelas saa ylioppilastutkinnon, ammatillisen tutkinnon tai niitä vastaavat ulkomaiset opinnot valmiiksi. Jos kokelas suorittaa samanaikaisesti ammatillista koulutusta ja lukion oppimäärää, maksuttomuus päättyy, kun kokelas on suorittanut ammatillisen tutkinnon ja ylioppilastutkinnon. Oikeus maksuttomiin kokeisiin päättyy sen kalenterivuoden lopussa, jolloin kokelas täyttää 20 vuotta, ellei kokelalle myönnetä pidennystä. (L1214/2020, 16 §).

Kokelas voi ilmoittautua maksuttomasti viiteen ensimmäiseen kokeeseen. Seuraavista kokeista peritään maksu. Jos kokelas ilmoittautuu saman tutkintokerran aikana useaan kokeeseen siten, että suoritettavia kokeita tulee yhteensä enemmän kuin viisi, kokelas valitsee, mitkä sen tutkintokerran kokeista hän suorittaa maksuttomasti. (L 502/2019, 20 §.)

L. DIGITAALINEN YO-TUTKINTO (SÄHKÖINEN YO-TUTKINTO)

Ylioppilaskirjoitukset ovat kokonaan digitaaliset. **Opiskelijat käyttävät kokeessa omia tietokoneita**, koulun tietokoneet ovat varakoneita. **Oma kone täytyy testata Abitti-koejärjestelmässä.** Ensimmäisessä ja neljännessä jaksossa opiskelun tv-taitojen kurssilla (TVTopo) on mahdollista tutustua koulumme sähköisiin oppimateriaaleihin ja oppimisalustoihin sekä valmistautua sähköisiin ylioppilaskirjoituksiin.

Opiskelijoiden Abitti-testaukset pidetään ke 23.2.2022 ja ke 2.3.2022 klo 16 luokassa 510.

Seuraa ohjeita:

<https://www.ylioppilastutkinto.fi/maaraykset/tiedote-kokelaille/opiskelijanohje>

<https://www.ylioppilastutkinto.fi/ylioppilastutkinto/digitaalinen-ylioppilastutkinto>

<https://www.abitti.fi/fi/ohjeet/abitti-yhteensopivat-tietokoneet/>

Lukiolaisen kannettavan tietokoneen muistilista

1. Abitti-yhteensopivuus – Digitaalinen yo-koe vaikuttaa laitteen tyyppiin. Sitä varten on oltava kannettava tietokone tai vastaavilla ominaisuuksilla varustettu tablet-laite, joka käynnistyy Abitti-systeemiin.
2. Laitteessa on USB-portti tikkua varten.

3. Laitteessa pitää olla liitäntä langallista verkkoa varten. Joissakin laitteissa voidaan käyttää langalliseen verkkoon USB-adapteria. Tällöin laitteessa pitää olla vähintään kaksi USB-porttia.
4. Laitteessa täytyy olla mahdollisuus käyttää WLAN-verkkoa. Kuopion lukioissa on oppilailla käytössä langaton verkko. Yo-kokeissa käytetään kiinteää verkkoa.
5. Akku kestää päivän ajan todellista käyttöä.
6. Kone on jäykkä. Se mahtuu reppuun tai laukkuun ja se kestää laukussa tai reppussa kantamisen.
7. Näppäimistön on oltava riittävän kokoinen ja siinä on oltava ”tuntoa”. Näppäimistö ei voi olla Bluetooth-kytkennällä.
8. Kosketushiiri (tai kosketusnäyttö) toimii kunnolla.
9. Käynnistymisaika on riittävän lyhyt. Pitkästä viiveestä on haittaa, koska läppäri suljetaan jopa kymmeniä kertoja päivässä.
10. Laitteessa on laitetakuu tai huoltosopimus. Puuttuminen voi kertoa, että varaosiakaan ei välttämättä saa.

M. KOEPÄIVÄT

(Koepäiviin ja kirjoituspaikkoihin voi tulla muutoksia, päivitetty 14.10.2021)

Kevät 2022

Kokeet alkavat klo 8.00 (koepaikat ilmoitetaan myöhemmin)

Kokeet ovat pääasiassa Pohjantien koulun liikuntasalissa. (Pohjankatu 2)

Osa kokeista voi olla omalla koululla tai muissa Kuopion lukioissa.

ti 15.3. äidinkieli ja kirjallisuus, lukutaidon koe ja suomi toisena kielenä -koe
to 17.3. vieras kieli, **lyhyt oppimäärä**
pe 18.3. äidinkieli ja kirjallisuus, kirjoitustaidon koe

ma 21.3. vieras kieli, **pitkä oppimäärä**
ke 23.3. matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
pe 25.3. uskonto, elämäntietä, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto

ma 28.3. toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä
ke 30.3. psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia

Kevään yo-kirjoituksiin on ilmoitauduttava 23.11.2021 mennessä

Syksy 2022 (Kokeiden paikka ilmoitetaan myöhemmin)

Kokeet alkavat klo 8.00

ma 12.9.	äidinkieli ja kirjallisuus, lukutaidon koe
ke 14.9.	uskonto, elämäkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto
pe 16.9.	vieras kieli, pitkä oppimäärä
ma 19.9.	toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä
ti 20.9.	matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
to 22.9.	psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia
pe 23.9.	äidinkieli ja kirjallisuus, kirjoitustaidon koe ja suomi toisena kielenä –koe
ma 26.9.	vieras kieli, lyhyt oppimäärä

Syksyn yo-kirjoituksiin on ilmoitauduttava 5.6.2022 mennessä.

LOPUKSI VIELÄ AIKATAULUT

Kevään 2022 tutkinto ja aikataulua

- 23.11.2021 klo 16.00 mennessä ilmoittautuminen kevään kirjoituksiin
- helmikuun loppuun mennessä keväällä päättötodistukseen tähtäävien kurssimäärien tarkistus
- **yo-info kevään 2022 kirjoittajille ke 26.1.2022 klo 20.15 luokassa 501.**
- 31.1. mennessä ilmoittautuminen yo-treeneihin.
- 14.2.- 4.3. yo-treenit
- 15.3.- 30.3. yo-kokeet
- **yo-info syksyn 2022 kirjoittajille ti 10.5.2022 klo 20.15 luokassa 109.**
- la 4.6. klo 10–12 ylioppilasjuhla musiikkikeskuksessa (harjoitukset pe 3.6.2022 klo 18 musiikkikeskuksessa, lakki mukaan!)
- 5.6.2022 klo 14 ilmoittautuminen syksyn 2022 yo-kirjoituksiin päättyy

